

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۱ / ۳ / ۱۳۸۹		
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در (نوبت دوم) خرداد ماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش وزارت آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			
الف	زبان‌شناسی (۴ نمره)			
۰/۷۵	۱- الگوی هجایی واژه‌ی « مؤلف » را بنویسید.			
۰/۵	۲- بر اساس کدام یک از قواعد ترکیب، تولید واحد زبانی زیر غیر ممکن است؟ جمله را به صورتی تغییر دهید که تولید آن امکان‌پذیر شود. « سروهای دشت بلند، با وزش نسیم به حرکت درمی‌آیند.»			
۰/۲۵	۳- با توجه به عبارت زیر به سؤالات داده شده پاسخ دهید. « در نمایشگاه کتاب و مطبوعات، چند جلد کتاب و مجله خریدم و پس از تماشای کتاب‌فروشی‌ها و هیجان خریداران، از انتشارات سمت نیز بازدید کردم.»			
۰/۲۵	الف) میان دو واژه‌ی «کتاب» و «مجله» کدام رابطه‌ی معنایی برقرار است؟			
۰/۲۵	ب) شیوه‌ی ساخت واژه‌ی «نمایشگاه» چگونه است؟			
۰/۲۵	پ) یک واژه بیابید که به شیوه‌ی علامت اختصاری ساخته شده باشد.			
۰/۵	ت) واژه‌ی «تماشا» مشمول کدام وضعیت چهارگانه شده است؟			
۰/۷۵	۴- آیا می‌توان بیت زیر را شعر منظوم دانست؟ دلیل خود را بنویسید. به نام خداوند جان آفرین حکیم سخن در زبان آفرین			
۰/۵	۵- ما چهار نقش زبان را چه زمانی و چگونه فرامی‌گیریم؟			
۰/۲۵	۶- اساسی‌ترین نقش زبان است.			
ب	تکارش (۵ نمره)			
۰/۲۵	۷- کار تدوین «دانش‌نامه‌ی ایران و اسلام» در سال ۱۳۵۴ زیر نظر آغاز شد.			
۰/۲۵	الف) دکتر غلامحسین مصاحب (ب) احسان یارشاطر (پ) احمد بیرشک (ت) خان بابا مشار			
۰/۲۵	۸- آیا در بازنویسی اشعار، می‌توانیم بخش‌های زیبا و هنرمندانه را عیناً نقل کنیم؟			
۰/۵	۹- یک جمله‌ی ادبی درباره‌ی « بارش باران » بنویسید و در آن از آرایه‌ی «حس آمیزی» استفاده کنید.			
۰/۵	۱۰- یک ضرب‌المثل فارسی بنویسید که در آن انتقاد توأم با طنز دیده شود.			
۰/۵	۱۱- دلیل امتیاز کتاب « تاریخ بیهقی » از کتاب‌های تاریخی دیگر چیست؟			
۰/۵	۱۲- ابتدا دلیل غلط بودن هر یک از جملات زیر را بنویسید: سپس مشخص کنید ویرایش هر جمله در حوزه‌ی کدام نوع ویرایش قرار می‌گیرد؟ الف) حسن خوبی یک دانش‌آموز تلاشگری اوست. ب) دوست من، حاصلضرب این اعداد را درست نوشت.			
۱	۱۳- شعر زیر را بازگردانی کنید. « نازک آرای تن ساق گلی / که به جانش کیشتم / و به جان دادمش آب / ای دریغا به برم می‌شکنند.»			
۱	۱۴- اسناد خرید و فروش در چه صورت جزء اسناد رسمی حقوقی به شمار می‌روند؟			
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم				

باسمه تعالی		
سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۱ / ۳ / ۱۳۸۹
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در (نوبت دوم) خرداد ماه سال ۱۳۸۹	مرکز سنجش وزارت آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	نمره
پ	<p>دستور زبان (۸ نمره)</p> <p>۱۵- با توجه به جمله‌ی:</p> <p>«داستان هیجان‌انگیز شیرین در اثر ارزشمند نظامی، به نویسندگان قلم‌به‌دست ایرانی، الهام بخشید.»</p> <p>الف) عبارت بالا از چند واژه تشکیل شده است؟</p> <p>ب) در عبارت بالا، نوع تکواژ «در» آزاد است.</p> <p>۱۶- با توجه به جمله‌ی زیر، به سؤالات داده شده پاسخ دهید.</p> <p>«انسان خویشتن‌دار، درس بزرگی و معرفت به دیگران می‌دهد.»</p> <p>الف) جمع بستن کدام نقش دستوری در فعل تأثیر می‌گذارد؟</p> <p>ب) واژه‌ی «خویشتن‌دار» را در الگوی «..... + ->» قرار دهید.</p> <p>پ) گونه‌ی مؤذنه‌ی فعل جمله را بنویسید.</p> <p>۱۷- در جمله‌ی زیر، فعل حذف شده را بیابید؛ سپس بنویسید حذف به چه قرینه‌ای صورت گرفته است؟</p> <p>«از دوستم پرسیدم: از کتاب‌های تازه چه خبر؟»</p> <p>۱۸- کدام یک از افعال زیر قبل از پذیرفتن تکواژ «ان» گذرا به متمم بوده است؟</p> <p>الف) رهندن ب) خوردن پ) فهماندن ت) پوشاندن</p> <p>۱۹- جمله‌ی زیر را تبدیل به جمله‌ی ناگذر کنید.</p> <p>«نسیم جان‌بخش بهاری، عطر خوش شکوفه‌ها را به سوی ما می‌آورد.»</p> <p>۲۰- با توجه به جمله‌ی زیر:</p> <p>«شاعر مهدی اخوان ثالث، شاعر توانمند معاصر، با فرهنگ غنی ایرانی در آمیخته است.»</p> <p>الف) در جمله‌ی بالا کدام نقش تبعی به کار رفته است؟ آن را مشخص کنید.</p> <p>ب) نمودار جمله‌ی بالا را رسم کنید و جمله را در نمودار قرار دهید.</p> <p>۲۱- در جمله‌ی زیر واژه‌های «مشتق» و «مشتق- مرکب» را مشخص کنید.</p> <p>«مدیران این دانش‌سرا در اسم‌نویسی و گفت‌وگوهای پس از آن، دچار ناهماهنگی شدند.»</p> <p>۲۲- واژه‌ی «دانش‌آموزان» را بر اساس ترتیب اجزای سازنده‌ی آن، تا مرحله‌ی تکواژ تجزیه کنید؛ سپس تعداد صامت‌های آن (دانش‌آموزان) را بنویسید.</p> <p>۲۳- یک واژه مثال بزنید که براساس الگوی «اسم + بن مضارع -> اسم» ساخته شده باشد.</p> <p>۲۴- با وجود این که می‌دانیم دو واژه‌ی «رفتار» و «گرفتار» هر دو از «بن ماضی + ار» تشکیل شده‌اند، تفاوت ساخت این دو واژه در چیست؟</p> <p>۲۵- در عبارت زیر وابسته‌ی وابسته را بیابید، نوع آن را بنویسید؛ سپس نمودار پیکانی آن را رسم کنید.</p> <p>«معلم، کتاب درس‌خوان‌ترین دانش‌آموز را برداشت و نکات برجسته‌ی آن را که در حاشیه نوشته شده بود، به دوستان دیگر نشان داد.»</p>	<p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۷۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۱</p> <p>۰/۲۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۷۵</p>
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۱ / ۳ / ۱۳۸۹		
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در (نوبت دوم) خرداد ماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش وزارت آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			
ت	املا و بیاموزیم (۳ نمره)			
۰/۲۵	۲۶- در عبارت زیر کدام واژه‌ی درون کمانک درست است؟ «بنای رفیع و (معظم - معظم) منار جنیان اصفهان، نظر گردشگران را جلب نمود.»			
۰/۲۵	۲۷- کاربرد شیوه‌ی بلاغی در نوشتار، پیش از آن که دستوری باشد، به نویسنده بستگی دارد.			
۰/۲۵	۲۸- با توجه به عبارت زیر، به سؤالات داده شده پاسخ دهید. «این نقاش هنرمند، در جنگل سرسبز گیلان، زاد و ولد آهوان را به تصویر کشیده است و در کنار این تصویر، نیلوفری سفید و صورتی دیده می‌شود.»			
۰/۲۵	الف) کدام واژه غلط املائی دارد؟			
۰/۲۵	ب) نوع «ان» در «گیلان» چگونه است؟			
۰/۲۵	پ) یک واژه بیابید که در آن، «ابدال» صورت نوشتاری یافته است.			
۰/۵	ت) یک واژه بیابید که صامت میانجی گرفته است؛ سپس صامت میانجی آن را مشخص کنید.			
۰/۱۵	۲۹- در عبارت زیر دو <u>غلط</u> املائی به کار رفته است، درست هریک را بنویسید. «مَنْت خدای را، عزوجل که طاعتش موجبِ غربت است و به شکر اندرش مزیدِ نعمت. هر نفسی که فرو می‌رود، مُمدُ حیات است و چون برمی‌آید، مُفْرَح ذات... یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فرورده بود و در بهر مکاشفت مستغرق شده.»			
۰/۷۵	۳۰- در گروه کلمات زیر، املائی سه واژه <u>نادرست</u> است، هریک را تصحیح کنید. تحلیل قوا - معونت و مظاهر - ذولجلالی حق - خار و خاره - وصال و فراق - لمح و لحظه - سفر و حضر مغولات و مفاهیم - درر و لالی - لثامت و پستی - مؤانست و هم‌نشینی - سور و سیر - علی‌ای حال			
۲۰	جمع نمره			

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۳ / ۱۱
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در (نوبت دوم) خرداد ماه سال ۱۳۸۹		مرکز سنجش وزارت آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	
نمره		
<p>با تشکر از دقت نظر مصححین محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح به خدمت شما ارائه می‌گردد. به پاسخ‌های درست و مشابه دانش آموزان نمره تعلق می‌گیرد.</p>		
الف	زبان‌شناسی (۴ نمره)	
۰/۲۵	۱- صامت + مصوت (۰/۲۵) صامت + مصوت + صامت (۰/۲۵) صامت + مصوت + صامت (۰/۲۵)	
۰/۵	۲- قاعده‌ی هم‌نشینی (۰/۲۵) سروهای دشت بلند ← سروهای بلند دشت (۰/۲۵)	
۱/۲۵	۳- الف تناسب (۰/۲۵) ب) اشتقاق (۰/۲۵) پ) سمت (۰/۲۵)	
۰/۲۵	ت) با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنایی جدید به دوران بعد منتقل شده است. (۰/۵) ۴- خیر (۰/۲۵) زیرا شاعر فقط از دو ساخت وزن و قافیه استفاده کرده. (۰/۲۵) و از آرایه‌های ادبی بهره نچسته است. (۰/۲۵) یا هر توضیح صحیح دیگر	
۰/۵	۵- همراه با خود زبان، در کودکی (۰/۲۵) و به عنوان بخشی از فرآیند رشد طبیعی (۰/۲۵) خود فرامی‌گیریم. یا هر توضیح صحیح دیگر	
۰/۲۵	۶- ایجاد ارتباط (۰/۲۵)	
ب	نگارش (۵ نمره)	
۰/۲۵	۷- ب) احسان یار شاطر (۰/۲۵)	
۰/۲۵	۸- بله (۰/۲۵)	
۰/۵	۹- صدای شیرین باران، گوشم را نوازش می‌دهد. (۰/۵) یا هر مثال صحیح دیگر	
۰/۵	۱۰- یکی نان نداشت بخورد، پیاز می‌خورد تا اشتهايش باز شود! (۰/۵) یا هر مثال صحیح دیگر	
۰/۵	۱۱- رعایت امانت (۰/۲۵) و دقت (۰/۲۵) نویسنده	
۱	۱۲- الف) حشو دارد. (۰/۲۵) ویرایش زبانی (یا ساختاری) (۰/۲۵) ب) کلمات مرکبی مثل «حاصلضرب» باید جدا نوشته شود (۰/۲۵) (تا موجب بدخوانی نشود). ویرایش فنی (۰/۲۵)	
۱	۱۳- افسوس که تن ساق گل نازک آرایی (اندیشه و افکار شاعرانه‌ام) (۰/۵) که آن را با تمام وجود پرورده‌ام. در برابر چشمانم می‌شکند. (۰/۵)	
۱	۱۴- در صورت ثبت در دفتر اسناد رسمی و درستی تاریخ (۰/۵) و امضا و تأیید آن‌ها (۰/۵)	
	پ: دستور زبان (۸ نمره)	
۰/۵	۱۵- الف) نوزده (۱۹) واژه (۰/۲۵) ب) دستوری (۰/۲۵)	
۱/۲۵	۱۶- الف) نهاد (۰/۲۵) ب) ضمیر (۰/۲۵) + بن (مضارع) (۰/۲۵) ← صفت (۰/۲۵)	
۰/۵	پ) مرحمت می‌کند (۰/۲۵) ۱۷- داری (۰/۲۵) قرینه‌ی معنوی (۰/۲۵)	
	«ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی دوم»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۱ / ۳ / ۱۳۸۹
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در (نوبت دوم) خرداد ماه سال ۱۳۸۹	مرکز سنجش وزارت آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۸	الف) رهاندن (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۹	عطر خوش شکوفه‌ها (۰/۲۵) به سوی ما می‌آید. (۰/۲۵)	۰/۵
۲۰	الف) بدل (۰/۲۵) شاعر توانمند معاصر (۰/۲۵) ب) رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)	۱/۵
	<p style="text-align: center;">جمله</p> <pre> graph TD A[جمله] --> B[نهاد] A --> C[گزاره] B --> D[اشعار مهدی اخوان ثالث (۰/۲۵)] C --> E[متنم] C --> F[فعل] E --> G[با فرهنگ غنی ایرانی (۰/۲۵)] F --> H[در آمیخته است (۰/۲۵)] </pre>	
۲۱	مشتق: ناهاهنگی (۰/۲۵) مشتق - مرکب: دانش سرا (۰/۲۵) اسم نویسی (۰/۲۵) گفت و گو (۰/۲۵)	۱
۲۲	تجزیه‌ی نخست ← دانش آموز + ان (۰/۲۵) تجزیه‌ی دوم ← دانش + آموز (۰/۲۵) تجزیه‌ی سوم ← دان + ش (۰/۲۵) تعداد صامت‌ها: هفت (۷) صامت (۰/۲۵)	۱
۲۳	هواپیما (۰/۲۵) خط کش، نامه رسان یا هر واژه‌ی صحیح دیگر	۰/۲۵
۲۴	رفتار، اسم (۰/۲۵) و گرفتار، صفت (۰/۲۵) است.	۰/۵
۲۵	درس خوان‌ترین (۰/۲۵) صفت مضاف‌الیه (۰/۲۵) کتاب درس خوان‌ترین دانش آموز رسم صحیح نمودار پیکانی (۰/۲۵)	۰/۷۵
ت: املا و پیام‌زیم (۳ نمره)		
۰/۲۵	۲۶- معظم (۰/۲۵)	۰/۲۵
۰/۲۵	۲۷- سبک نگارش (۰/۲۵) یا سبک	۰/۲۵
۱/۲۵	۲۸- الف) زاد و ولد (۰/۲۵) ب) مکان (۰/۲۵) پ) سفید (۰/۲۵) ت) آهوان (۰/۲۵) و (۰/۲۵)	۱/۲۵
۰/۵	۲۹- غربت ← قربت (۰/۲۵) بهر ← بحر (۰/۲۵)	۰/۵
۰/۷۵	۳۰- ذوالجلالی ← ذوالجلالی (۰/۲۵) مغولات ← مقولات (۰/۲۵) سور ← صور (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۰	جمع نمره	۲۰
	«از دقت نظر شما سپاس گزاریم»	